

Сикорский Тарас. Компонентный анализ концепта «RIGHT» в английском языке. Статья посвящена выделению лексической доминанты выражения концепта «RIGHT» и построению лексико-семантического поля концепта. В рамках данной работы рассмотрены наиболее актуальные исследования, приемы и методики компонентного анализа, основанные на идее выделения в значении слова минимальных семантических признаков – компонентов / сем. Среди главных задач научной работы можно выделить построение лексико-семантического поля концепта «RIGHT» и выявление ее высокочастотной лексемы. Для моделирования компонентной структуры лексемы «RIGHT» мы проанализировали дефиниции существительного с 10 толковых словарей. С помощью компонентного анализа лексемы «RIGHT» доведено, что компонент «justice» выступает ядром ее структуры. Изучение текстовых фрагментов английского дискурса выявило высокочастотную лексему «direction». Соответственно, корреляция компонента лексического значения и составной лексико-семантического поля требует широкого фактологического материала.

Ключевые слова: концепт, компонентный анализ, лексема, ядро, периферийная зона, семантическое поле.

Sikorskyi Taras. Component Analysis of the Concept «RIGHT» in English. The present paper deals with the definition of the lexical representation of the concept «RIGHT» and the modelling of lexical-semantic field of the concept. The most urgent researches, methods, and techniques of component analysis based on the idea of separation in a meaning of the words the minimal semantic features – components / semes have been examined. Among the main objectives of the research paper are construction of lexical-semantic field of the concept «RIGHT» and separation of its high-frequency lexemes. To model the component structure of the lexeme «RIGHT» we analyzed the definition of the noun in 10 explanatory dictionaries. The component analysis of the concept «RIGHT» proved that the component «justice» is a core of its structure. However, the study of text fragments in English discourse indicated the high-frequency lexeme «direction». Accordingly, the correlation between the components of the lexical meaning and the lexical-semantic field requires extensive factual material.

Key words: concept, component analysis, lexeme, core, peripheral zone, semantic field.

Стаття надійшла до редколегії
06.03.2013 р.

УДК 81'371

Polina Fedayuk

Types of Connotation of Words Denoting *Weather Phenomena* Notion in English

In the article the difference between the word meaning and the text meaning on the ground of words denoting weather phenomena notion is defined; semantic peculiarities of the given word-group are singled out; the reason for the differences in reflecting one and the same natural phenomenon by various people and by one and the same individual are specified; on this ground the conclusion is reached that «symbolic» use of a word means that it is some kind of a changeable feature depending on the experience and the purpose of the author to render his or her thought and feelings.

Key words: lexical semantics, lexeme, word meaning, referential meaning, social meaning, affective meaning, denotation, connotation.

Formulation of research problem and its importance. Languages are highly organized systems as they are to function as reliable means of expression and communication. The relationship between linguistic symbols and the things they represent is arbitrary. If there were no patterns to the way we voiced our thoughts and feelings, listeners would face an insuperable task in determining what we meant and find it impossible to unravel their arbitrary symbols for the content they encode. It is not surprising, then, that languages have evolved over centuries into such extraordinary complex systems that an entire field of enquiry has arisen to investigate their basic properties.

The topicality of this article is determined by a big emphasis laid upon the investigation of correlation and cooperation of language units on different levels and constantly growing interest in functioning means of conveying the thought on the ground of a common semantic category.

Lexical units denoting *weather phenomena* notion constitute the object of this research.

The subject of this research lies in the different kinds of meanings of lexical units denoting *weather phenomena* notion in the English language and speech.

The aim of research consists in revealing lingual and extralingual conditions which influence the usage of a certain variant of the field of *weather phenomena* notion.

Exposition of the main material and argumentation of the research results. Of the various parts of language studies that people may refer to, «semantics» is a more familiar term than phonology, morphology, or syntax.

Linguistic **semantics** is the study of the systematic ways in which languages structure meaning, especially in words and sentences [3, p. 156]. It is also manifested as the branch of linguistics that examines word meaning while generally ignoring context [1, p. 163].

Lexical semantics presents the analysis of linguistic meanings of words, affixes, and stock phrases, especially of the semantic relation that integrate such lexical items into a system, domain, conventional image, syntagma or discourse [6, p. 1]. Lexical semantics is concerned with such problems: the study of how the lexicon is organized and the meanings of lexical items are interrelated.

The lexicon can be viewed as a compendium of all the words of language. Words are sometimes called **lexical items**, or **lexemes** [3, p. 163].

The principal goal of lexical semantics is to build a model for the structure of the lexicon by categorizing the types of relationship between words.

Lexical semantics grew out of structural linguistics as analysts developed theories of meaning that exceeded early notions of componentiality.

With the linguistic thinking of Ferdinand de Saussure structural semantics emerged. He proposed that linguistic units derived their meaning from relations to each other within a self-contained system [6, p. 2; 2, p. 168]. A linguistic paradigm is a system of relations that imbues with meaning units that would mean nothing outside it. No mental process is required to account for the meanings other than the system itself and the procedures that directly compose it.

In defining linguistic semantics (which we refer to as *semantics* from now on), we must invoke the term **meaning**. It is a multifaceted notion. One purpose of semantics is to distinguish among different ways in which language «means».

For our purposes we can distinguish three types of meaning. **Referential meaning** is the object, notion, or state of affairs described by a word or sentence [3, p. 158]. **Social meaning** is the aspect of meaning that we rely on when we identify certain social characteristics of speakers and situations from the character of the language used [3, p. 158]. **Affective meaning** is the emotional connotation that is attached to words and utterances [3, p. 158].

Little is known yet about how affective meaning works, but it is of great importance to all verbal communication.

From our discussion so far, you can see that meaning is not a simple notion, but a complex combination of several aspects: **referential meaning** (the real-world object or concept described by language); **social meaning** (the information about the social nature of language user or of the context of utterance) and **affective meaning** (what the language user feels about the content or about the ongoing context). The referential meaning of a word or sentence is frequently called its **denotation**, in contrast to the **connotation**, which includes both its social and affective meaning [3, p. 160].

In this article the focus lies on referential meaning, the traditional domain of semantics and connotational meaning.

It should be emphasized that the type of the meaning of a given word depends on the analysis level: if a word is analyzed as a unit of the language or speech.

Word meaning in a language is always abstract, coincides with the notion, as it signifies a number of homogeneous objects, but not a separate concrete object. In speech the word may become more concrete. Hence, in speech the word possesses the capacity of expressing the notion, idea, perception and feeling. For example:

1. *The teacher explains to the pupils: «Rain is condensed moisture of the atmosphere falling as separate drops»* [4, p. 1034].
2. *Rain had seemed to make her psychic* [5, p. 15].
3. *In those days the weather was steady, the sun benign, the rains brief* [5, p. 28].
4. *Enough rain makes possible a long growing season* [1, p. 19].

There is one more thing that should be pointed out here. Reflection of the world is conditioned by the inner and outer processes of the activity of a human mind. The active character presupposes the dependence of results upon the character of the activity. Only through the activity as a basis of cooperation between the subject and the object we do can explain the difference in reflecting in the mind of different individuals of one and the same object or state, as they are reflected from the point of their significance in the activity of a man. It is worth noticing that the reason for interpreting one and the same lexical element of weather phenomena in different ways by various writers: it can bear different types of connotation.

If we look upon some text realizations of lexical elements of weather phenomena in present-day English, we'll find out that «mist» can be the symbol of difficulty, obstacle, mystery, danger, something unknown, fearful, cause to death. For example: *When Mr. Stevenson didn't return to his hotel in the evening, captain Trevor, a local man, bravely organized a search party. Unfortunately the sick **mist** made their work more **difficult*** [5, p. 56]; *It appears that the **dead** man took the wrong path in the **mist**, and fell over the cliff, hitting the sharp rocks below* [5, p. 56]; *Giles told Beverly the whole story of the **stranger** in the **mist**. Whenever there was a **mist**, Madog ap Rhys walked among the hills in his long **dark** cloak, with his dog beside him* [5, p. 56].

It is proved by the fact that in context 'mist' comes across with such words as **difficult**, **stranger**, and **dead**. **Thunder**, **thunderstorm** and **lightning** can signify death, bad events desperate feeling of immense sorrow, that somebody's life is over, nothing can be done to help or change the situation for better. For example: *The oak shuddered, swayed and, with a gut-wrenching groan, crashed in a pile of splintered branches. As it hit the ground, Milmaq himself collapsed. He was **dead**. I looked at the clock. It was three in the afternoon. In the distance I heard the **rumble of thunder** from the next valley* [5, p. 63]; *In the **desperate haste** he had taken a short cut to our valley. A violent **thunderstorm had blown up** – the one I had heard from Milmaq's hut. An enormous oak tree had been struck by **lightning**. It had fallen across the track, crushing the car and Torbash with it* [5, p. 63].

Rain can happen to point out an obstacle to get acquainted, coolness or reluctance to meet somebody, to build close relations, lost hopes. For example: *Gwen was thirty-five, a schoolteacher. She wore her hair and her clothes and her bit of lipstick in such a way that, standing by the window looking out in the **rain**, it occurred to Trudy like a revelation that Gwen had **given up all thoughts** about marriage* [5, p. 120]; *You might have more chance of meeting someone interesting that way, Gwen said, for their close confinement by the **rain** had seemed to make her **psychic**, and she was continually putting Trudy's thoughts into words* [5, p. 124].

It is quite clear that the absence of rain will thus be the opposite symbol, hence, describing good, steady life full of piece, nice to come back. For example: *In those days the **weather** was **steady**, the **sun benign**, the **rains brief**. Roger had not been back in nearly twenty years, but the place seemed not to have changed* [5, p. 93].

And at the same time **rain** may indicate something good that sharpens one's senses and be used as contrast to emphasize that love is really something good; it can also give intimate atmosphere so that everyone can be with a beloved woman on alone. For example: *He **loved** Joan Edison. The morning was **rainy**, and under the umbrella his mother made him take this new knowledge. **Love** had no taste, but sharpened his sense of smell* [5, p. 214]; *With the **wet weather** a solemn flatness had fallen over everything. Just Joan and he at first, then others escaping from meanness and dumbness. His first step was to tell all those in the cloakroom he **loved** Joan Edison now* [5, p. 219].

The fact of weather becoming better after rain emphasizes the disappearance of difficulty in one's relations. For example: *It had stopped **rain**ing. Coming up behind her, he said, «Bang, bang». She turned, and under her gaze, **knowing she knew he loved her**, his face heated and he stared down* [5, p. 211].

The notion of rain means that every man notwithstanding his or her belonging to this or that social or ethnic group has an idea what this weather phenomena is. In various languages it is put differently (**rain** in English, **das Regen** in German and **дождь** in Russian), as every language as sign system evolved its own means of expression. In speech we use these words as units, or signs to render some information either good or bad. Thus the symbolic character of a word presupposes that it is some kind of a changeable feature depending on the purpose of the speaker to render his or her thoughts and feelings. The states of human mind can have a negative or positive character and on this ground lexical element denoting the same weather phenomenon may be used in context to describe quite opposite realities. It explains why rain can be treated as something negative or positive as in the cases mentioned above.

Conclusions. The lexical meaning on the language level is the combination of two or several semes. In the process of usage the word is characterized by shifting its meaning from an abstract notion to a more concrete one. It means that one of the semes included in the meaning of the word as being most important among others predominates and is put in the front row. Moreover, the seme may get definite affective meaning due to particular extralinguistic conditions.

Practical significance of research is determined by its possible application for further investigations of the other methods of classification of the English word-stock, mainly the words denoting *weather phenomena*; the results of research may be treated in pragmatics and communicative linguistics.

Sources and Literature

1. Жилко Н. М. Навчальний посібник до курсу «Країнознавство». – Ніжин : НДПУ, 2001. – 176 с.
2. Соссюр Ф. де. Труды по языкознанию / Ф. де. Соссюр. – М. : Прогресс, 1977. – 695 с.
3. Finegan E. Language, its Structure and Use / E. Finegan. – Philadelphia : South California University Press, 1994. – 536 p.
4. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / [ed. by A. P. Cavil]. – Fourth edition. – Oxford : Oxford University Press, 1989. – 1550 p.
5. The Virago Book of Ghost Stories / [ed. by R. Dalby]. – London : Virago Press, 1992. – 318 p.
6. Verschueren J. Handbook of Pragmatics / J. Verschueren. – Philadelphia : Publishing Company Amsterdam Press, 1997. – 197 p.

Федаюк Поліна. Типи конотацій слів на позначення погодних явищ в англійській мові. Сучасна когнітивно-комунікативна парадигма спрямовує лінгвістичні дослідження на проблеми класифікації мовних одиниць на мовному і текстовому рівнях. Мало відомо про лексичне поле слів, що позначають погодні явища. Цей факт визначає мету дослідження – виявити мовні та позамовні умови, які впливають на використання певного лексико-семантичного варіанта на позначення погодних явищ.

Аналіз лексичного поля «погодні явища» показує, що мовні одиниці на їх позначення груповані в строго організовану систему, яка складається з ядра і периферії. На рівні тексту тільки одна сема з декількох мовних активується, будучи найважливішою для опису конкретного природного явища. В залежності від негативних або позитивних почуттів персонажа лексичні елементи на позначення одного і того ж явища погоди можуть бути використані в контексті, щоб описати абсолютно протилежні емоції і різні події життя. Таким чином, символічний характер слова передбачає, що це якась змінна риса, що залежить від мети мовця – передати його або її думки і почуття.

Такі положення дають підставу зробити висновок, що лексичне значення на рівні мови є поєднанням двох або декількох сем. У тексті слово характеризується зрушенням його значення від абстрактного до більш конкретного поняття: одна з сем слова, що є найбільш важливою серед інших, стає домінуючою. Крім того, сема може отримати певне афективне значення у зв'язку з особливими екстралінгвістичними умовами.

Практична значимість дослідження визначається його можливим застосуванням для подальших досліджень інших методів класифікації словникового складу англійської мови, в основному, слів, що позначають явища погоди; результати дослідження можуть бути застосовані в прагматиці та комунікативній лінгвістиці.

Ключові слова: лексична семантика, лексема, значення слова, референційне значення, соціальне значення, афективне значення, денотація, конотація.

Федаюк Полина. Типы коннотаций слов, обозначающих погодные явления в английском языке. Современная когнитивно-коммуникативная парадигма направляет лингвистические исследования в ракурсе классификации языковых единиц на языковом и текстовом уровнях. Мало известно о лексическом поле слов, обозначающих погодные явления. Этот факт определяет цель исследования – выявить языковые и внеязыковые условия, влияющие на использование определенного лексико-семантического варианта, обозначающего погодные явления.

Анализ лексического поля «погодные явления» показывает, что языковые единицы, обозначающие погодные явления, группируются в строго организованную систему, которая состоит из ядра и периферии. На уровне текста только одна сема из нескольких языковых активуется, являясь важнейшей для описания конкретного природного явления. В зависимости от отрицательных или положительных чувств персонажа лексические элементы для обозначения одного и того же явления погоды могут быть использованы в контексте, чтобы описать совершенно противоположные эмоции и различные события жизни. Таким образом, символический характер слова предполагает, что текстовое значение – некая переменная, зависящая от цели говорящего – передать его или ее мысли и чувства.

Такие результаты дают следующий вывод: лексическое значение на уровне языка является сочетанием двух или нескольких сем. В тексте слово характеризуется сдвигом его значения от абстрактного к более конкретному

понятію: одна из сем слова, являясь наиболее важной среди других, становится доминирующей. Кроме того, сема может получить определенное аффективное значение в связи с особыми экстралингвистическими условиями.

Практическая значимость исследования определяется его возможным применением для дальнейших исследований других методов классификации словарного состава английского языка, в основном, слов, обозначающих явления погоды; результаты исследования могут быть применены в прагматике и коммуникативной лингвистике.

Ключевые слова: лексическая семантика, лексема, значение слова, референциальное значение, социальное значение, аффективное значение, денотация, коннотация.

Стаття надійшла до редколегії
27.03.2013 р.

УДК 811,111'37

Світлана Швачко

Синкретизм нумеральних одиниць (на матеріалі англійської мови)

Стаття присвячена вивченню явища синкретизму на матеріалі англійських нумеральних одиниць (числівників та їх похідних конструювань – денумеративів). Увагу сфокусовано на витоках зазначених лексем, їх структурно-семантичних характеристиках, процесах еволюції.

Ключові слова: предметність, нумеральність, синкретизм, числівники, денумеративи, формальна та семантична девіація, еволюція.

Постановка наукової проблеми та її значення. Однією з актуальних мовознавчих проблем, яка привертає увагу сучасних лінгвістів, є проблема становлення та функціонування конститuentів лексико-семантичних груп [3; 5]. На часі – дослідження модусів квантитативних одиниць [1], зокрема номінацій числа англійської мови, їх витоків, становлення та функціонування [2]. **Об'єктом** розвідки є числівники та денумеративи; **предметом** – їх спільні та дистинктивні риси.

Числівники – це незамкнута парадигма номінацій числа на позначення кількісних ознак дискретних денотатів [3; 5]. Денумеративи – це секундарні відчислівникові утворення, які поєднують семи числівника та семи новоутворених частин мови із числівниковою основою. **Мета** дослідження полягає в тому, що в роботі увага емпатується до феномену злиття в одній нерозрізненій формі (числівників :: денумеративів) різнорідних сем предметності :: нумеральності. Цей феномен полягає, з одного боку, у нейтралізації однієї із сем, а з іншого – у взаємопереході в інше лінгвістичне буття.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У лексико-семантичному полі кількості (ЛСПК) англійські числівники посідають домінантне місце, що зумовлюється їх регулярною співвіднесеністю з натуральними числами, використанням у прямій і опосередкованій лічбі, спроможністю позначати точну, неточну та приблизну кількість. За межами ЛСПК числівники позбавляються опорних сем, десемантизуючись, позначають ознаки предметності, синкретичності та семантичної пустоти.

У науковій літературі мають місце вагомі теоретичні узагальнення стосовно частиномовного буття числівників, їх витоків, стосовно епідигматичного (вербокративного) буття. Лакунарними залишаються питання синкретичного представлення числівникової «родини», осмислення семантичних девіацій номінацій числа, таксономії квантитативних угруповань, виявлення рис ізоморфізму та аломорфізму. У статті висувається робоча гіпотеза: словам зі спільними семами (у нашому випадку – числівникам та денумеративам) притаманні схожі тенденції становлення, функціонування та вербокративності. Матеріалом дослідження слугують наукові доробки вчених із релевантних питань, аутентичні лексикографічні джерела, ілюстративні факти з англомовного художнього дискурсу. В аналізі фактичного матеріалу використовується комплексний підхід та релевантні методи дослідження. Методологічною базою є епідигматичний аналіз, що обіймає сфери словотвору та семантичного зрушення. У мові діє «вічний двигун», який породжує формальні та семантичні інновації. Останні проявляються в статусі полісемії та омонімії. Формальні маркери в процесах вербокративності (тради-